

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **J.**, bytom T., právne zast. JUDr. P. R., advokátom, so sídlom v Ž., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o zvýšenie starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/327/2008-47 zo 7. mája 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 7. mája 2009, č.k. 25Sd/327/2008-47 **z r u š u j e** a vec vracia krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom krajského súdu bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne č. X. z 20.10.2008 v spojení s rozhodnutím rovnakého čísla z 9.2.2009 a 21.4.2009, ktorými odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o priznanie vyrovnávacieho príspevku k starobnému dôchodku z dôvodu, že vyrovnávací príspevok, o ktorý navrhovateľ požiadal 21.9.2007, nie je dávkou dôchodkového poistenia v zmysle § 13 zák.č. 461/2003 Z.z.. Následným rozhodnutím bolo zamietnuté zvýšenie sumy starobného dôchodku podľa § 112 ods. 1 a § 66 ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z. a napokon v poradí tretím rozhodnutím bola zamietnutá žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku podľa § 112 ods. 1 zákona, keďže navrhovateľ nezískal a nepreukázal žiadnu dobu poistenia na nárok na zvýšenie starobného dôchodku, a zároveň aj z dôvodu, že právne predpisy Slovenskej republiky, ani predpisy EÚ neumožňujú zvýšenie starobného dôchodku tak, aby jeho suma spolu so sumou starobného dôchodku priznaného podľa právnych predpisov Českej republiky dosahovala sumu starobného dôchodku, ktorá by mu patrila, ak by sa všetky doby poistenia navrhovateľa považovali za obdobia dôchodkového poistenia získané podľa predpisov SR.

Krajský súd potvrdil rozhodnutia odporkyne, keď zistil, že navrhovateľovi bol rozhodnutím odporkyne z 24.10.2006 priznaný starobný dôchodok za dobu poistenia získanú podľa právnych predpisov SR. Za dobu poistenia získanú podľa právnych predpisov ČR bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok rozhodnutím z 15.6.2007 Českou správou sociálneho zabezpečenia v Prahe. Suma starobného dôchodku bola určená odporkyňou podľa § 66 zákona o sociálnom poistení v závislosti na získaný priemerný osobný mzdový bod a získané obdobie dôchodkového poistenia v Slovenskej republike. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ pri získaní 12,5617 rokov dôchodkového poistenia na území SR splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa právnych predpisov SR, nebolo potrebné postupovať podľa čl. 46 ods. 2 Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 a zohľadniť na nárok na starobný dôchodok aj obdobie poistenia získané na území ČR.

Podľa krajského súdu, pokiaľ navrhovateľ namietal, že bol ako dôchodca diskriminovaný, poukázala odporkyňa na judikatúru ESĽP, podľa ktorej právo na užívanie práv zaručených Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd bez diskriminácie, zaručené čl. 14, je porušené, ak štáty bez objektívneho a rozumného ospravedlnenia zaobchádzajú odlišne s osobami v analogických situáciách alebo nezaobchádzajú odlišne s osobami, ktorých situácie sa citeľne líšia (Thimmenos v. Grécko, č. 25735/94, rozsudok zo 6. apríla 2000, ods. 44). V danom prípade navrhovateľ nepreukázal, že by s ním bolo zaobchádzané odlišne ako s inými dôchodcami, ktorí sa ocitli v podobnej situácii. Súd sa stotožnil so stanoviskom odporkyne v tom, že navrhovateľ nepreukázal, že by s ním bolo zaobchádzané odlišne ako s inými dôchodcami, ktorí sa ocitli v obdobnej (analogickej) situácii. Priznávanie a zvyšovanie starobných dôchodkov nemôže byť určované ekonomickým hľadiskom toho ktorého štátu. Ekonomické hľadisko nemôže byť kritériom priznávania, resp. zvyšovania dôchodkov podľa právnych predpisov štátu, v ktorom je ekonomicky výhodnejšie. Práve takýto postup by bolo možné považovať za diskriminačný, a to aj v porovnaní s osobami, pri ktorých toto hľadisko zohľadnené nebolo, a ani nie je. Z uvedeného dôvodu podľa názoru krajského súdu konanie odporkyne nemalo diskriminačný charakter.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom žiadal zmeniť rozsudok krajského súdu a zrušiť rozhodnutia odporkyne z 20.10.2008, 9.2.2009 a 21.4.2009 a vec vrátiť odporkyňi na nové konanie a rozhodnutie. Odvolanie podal s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/ OSP za použitia § 221 ods. 1 písm. e/ OSP,

§ 221 ods. 1 písm. g/ OSP, § 205 ods. 2 písm. b/ OSP a § 205 ods. 2 písm. f/ OSP. Podľa dôvodov odvolania uvedených v bode 2, krajský súd pri posudzovaní veci a pri výklade a aplikácii zák.č. 461/2003 Z.z. neprihliadal na čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1, čl. 20 ods. 4, čl. 39 ods. 1 Ústavy SR, čl. 1, čl. 3 ods. 3, čl. 11 ods. 1, čl. 11 ods. 4, čl. 30 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 144 ods. 1, čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, čl. 1 Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie č. 209/1992 Zb.), čl. 154c ods. 1 Ústavy SR. Podľa navrhovateľa nariadenie (EHS) č. 1408/71 v žiadnom zo svojich ustanovení nezakladá neoprávnenosť uplatneného nároku navrhovateľa. Navrhovateľ v bode 3 odvolania dôvodil aj tým, že súd mal zrušiť rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 20.10.2008 č. X. už len z toho dôvodu, že jeho nezákonnosť potvrdzovali následné rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 9.2.2009 a z 21.4.2009. Ak by totiž rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 20.10.2008 č. X. nebolo nezákonné, Sociálna poisťovňa by nemala žiadny dôvod vydávať v tejto veci ďalšie rozhodnutia. V bode 5 odvolania navrhovateľ uviedol, že Krajský súd v Žiline rozsudkom potvrdil aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. X. z 21.4.2009. Do vyhlásenia rozsudku však odvolateľ nepodal proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok. Uvedené rozhodnutie Sociálnej poisťovne napadol až dňa 1.6.2009. Z uvedeného je zrejmé, že Krajský súd v Žiline potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. X. z 21.4.2009 v čase, keď ešte nebolo napadnuté opravným prostriedkom. Súd bol pritom oprávnený posúdiť zákonnosť tohto rozhodnutia iba vtedy, ak bolo opravným prostriedkom napadnuté. Možno preto konštatovať, že tým, že rozsudkom bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. X. z 21.4.2009, napriek tomu, že v čase vydania rozsudku nebolo toto rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom je daný odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ OSP za použitia § 221 ods. 1 písm. e/ OSP, pričom ak by nebol daný tento odvolací dôvod, išlo by nepochybne o dôvod odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. b/ OSP.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila, i keď jej odvolanie bolo doručené.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť z dôvodu, že súd rozhodol aj o zrušení rozhodnutia z 21.4.2009, ktoré nemohlo byť predmetom preskúmania súdom, keďže

opravný prostriedok proti uvedenému rozhodnutiu (podľa spisovej dokumentácie doručeného účastníkovi 6.5.2009) bol podaný a doručený odporkyni 4.6.2009. Zo zápisnice z pojednávania na krajskom súde nevyplýva, že by sa navrhovateľ bol vyjadril vo vzťahu k rozhodnutiu z 21.4.2009 v tom zmysle, že aj voči nemu podáva opravný prostriedok a z akých dôvodov. Krajský súd o zákonnosti uvedeného rozhodnutia rozhodol predčasne, aj keď so zreteľom na ustálenú súdnu prax o postupne vydaných a zmeňujúcich rozhodnutiach odporkyne rozhoduje súd v konaní podľa 3. hlavy V. časti OSP súčasne a vo vzájomnej súvislosti. Je zrejmé, že predmetom súdneho konania sa však rozhodnutie z 21.4.2009 mohlo stať až predložením opravného prostriedku odporkyňou vecne a miestne príslušnému súdu. Súd nemohol posudzovať zákonnosť uvedeného rozhodnutia skôr, než mu boli dôvody (samotný opravný prostriedok) doručené. Z týchto dôvodov odvolací súd prvostupňový rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. e/ a f/ zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

Odvolací súd však nepovažuje za dôvodné odvolanie v bode 4, keďže so zreteľom na charakter konania podľa 3. hlavy V. časti OSP ide vždy o preskúmanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vyšší starobný dôchodok, napriek tomu, že odporkyňa v postupne vydaných rozhodnutiach menila dôvod nevyhovenia žiadosti.

Odvolací súd k dôvodom odvolania uvedeným v bode 2.1 a 2.2, ktoré sú však ďalej doplnené i rozvedené v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu z 21.4.2009, uvádza, že ich považuje za právne relevantné. Bude na krajskom súde, aby sa nimi komplexne zaoberal a právne posúdil vo väzbe na opravný prostriedok podaný práve proti rozhodnutiu z 21.4.2009. Odvolací súd pritom dospel k záveru, že pri posúdení výšky nároku na starobný dôchodok sa krajský súd nevysporiadal so všetkými dôvodmi opravného prostriedku navrhovateľa, najmä však s obsahom bodu 2 opravného prostriedku proti rozhodnutiu z 9.2.2009. Odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil aj podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP, pretože vec nesprávne právne posúdil len z hľadiska neaplikovateľného nariadenia (EHS) č. 1408/71 a § 112 ods. 1 § 66 zák.č. 461/2003 Z.z., nie však z hľadiska naplnenia najmä ústavných princípov rovnosti a primeranosti hmotného zabezpečenia podľa čl. 12 ods. 3 a čl. 39 Ústavy SR.

Podľa § 224 OSP v ďalšom rozhodnutí rozhodne krajský súd aj o náhrade trov konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. decembra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Anna Koláriková